

Begrippen en afkortingen

In het videomateriaal en de begeleidende teksten worden af en toe begrippen gebruikt die specifiek zijn voor een schooltype in Nederland of Vlaanderen. Hieronder volgt een korte toelichting. Een verklarende begrippenlijst van meer dan 850 Vlaamse en Nederlandse onderwijs termen vindt u op <http://taalunieversum.org/onderwijs/termen>.

Basisberoepsgerichte leerweg (BBL)

In het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) kiest een leerling na de basisvorming een leerweg. Er zijn vier leerwegen:

1. de theoretische: algemene vakken
2. de gemengde: vier uur per week praktijkvakken en verder algemene vakken
3. de kaderberoepsgerichte: twaalf uur per week praktijkvakken en verder algemene vakken
4. de basisberoepsgerichte: hoofdzakelijk praktijkgericht

Begeleid Zelfstandig Leren (BZL)

Soort onderwijs waarbij een leerling zelfstandig werkt of leert (alleen of in groep) en er tussen de leerling en leerkracht een gedeelde sturing is van het leerproces.

Certificaat

Officieel bewijs van met succes geleverde prestaties voor een afgerond leergeheel (vak, cursus, ...). Voor een met succes afgerond vak of deelkwalificatie kan een leerling/cursist een certificaat krijgen. Meerdere certificaten kunnen leiden tot een diploma, ter afsluiting van een volledige opleiding. Certificaten worden behaald in het algemeen vormend onderwijs (avo), het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo), het voorbereidend beroepsonderwijs (vbo), educatie en beroepsonderwijs (sinds 01-08-1997) en de Open Universiteit.

Domein

Het Gerrit Rietveld College hanteert een onderwijsconcept waarin het Nieuwe Leren samengaat met een traditionele aanpak. De leerlingen werken en studeren niet in klaslokalen maar in open 'domeinen'. Daarin zitten de leerlingen van één of twee leerjaren bij elkaar. Het domein is hun eigen plek in de school, niet meer gescheiden door muren en dichte deuren.

Leermeester

Vaste leraar in een begeleidingsopdracht, hier in de context van het Natuurlijk Leren. Dat is een variant van het Nieuwe Leren zoals het in het Vader Rijn College wordt gehanteerd. Het onderwijs is er georganiseerd rond 'prestaties'. Dat zijn levensechte opdrachten waaraan leerlingen gedurende langere tijd werken. Tijdens het werken aan een prestatie heeft een leerling regelmatig voortgangsgesprekken met een vaste leraar, zijn leermeester.

Moderator

Gespreksleider

Natuurlijk Leren

Natuurlijk Leren is een variant van het Nieuwe Leren zoals het op het Vader Rijn College wordt gehanteerd. Het onderwijs is georganiseerd rond 'prestaties'. Dat zijn levensechte opdrachten waaraan leerlingen gedurende langere tijd werken. In die opdrachten zijn verschillende algemene vaardigheden (zoals communiceren met de klant) geïntegreerd met beroepsvaardigheden (zoals het maken van een bureau).

Niveaubepaling leerlijnen taalvaardigheid

In het Natuurlijk Leren op het Vader Rijn College werken leerlingen aan een prestatie. Daarin zijn verschillende leerlijnen geïntegreerd. Voor Nederlands zijn dat de lijn 'lezen en schrijven' en de lijn 'spreken en luisteren'. Op deze lijnen zijn kennis en vaardigheden omschreven volgens een vaste niveaubepaling: A2 en B1. Bij niveau B1 van 'spreken en luisteren' staat onder andere: "Je kunt een verhaal vertellen in goed lopende zinnen (presentatie/vergadersituatie)".

Portfolio

In het Natuurlijk Leren op het Vader Rijn College werken leerlingen aan een prestatie. Als een prestatie is afgerond, maken zij een bewijs voor in hun portfolio. Daarin tonen ze aan aan welke leerlijnen ze tijdens de prestatie hebben gewerkt en welke vorderingen ze op die leerlijnen hebben gemaakt.

Prestatie

Natuurlijk Leren is een variant van het Nieuwe Leren zoals het op het Vader Rijn College wordt gehanteerd. Het onderwijs is georganiseerd rond 'prestaties'. Dat zijn levensechte opdrachten waaraan leerlingen gedurende langere tijd werken. In die opdrachten zijn verschillende algemene vaardigheden (zoals communiceren met de klant) geïntegreerd met beroepsvaardigheden (zoals het maken van een bureau).

Regionaal Opleidingen Centrum (ROC)

Onderwijsinstelling die het complete scala van de huidige opleidingen uit de educatie en het beroepsonderwijs verzorgt. Sinds 1997 zijn er 46 roc's actief. Deze centra bevatten opleidingen voor vol- en deeltijds beroepsonderwijs, basiseducatie, voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo), leerlingwezen en vormingswerk.

Deze concentratie is ontstaan op basis van de Wet educatie beroepsonderwijs (WEB).

Een roc dient minimaal drie sectoren beroepsonderwijs aan te bieden: Techniek, Economie, Dienstverlening en Gezondheidszorg of Landbouw en Natuurlijke Omgeving.

Het overkoepelend orgaan van de roc's is de bve-raad. De volwasseneneducatie is toegankelijk voor iedereen boven de 18 jaar. Leerlingen onder de 18 jaar moeten hun opleiding binnen het voortgezet onderwijs afronden.

Spreekschema

Schematische voorstelling van aandachtspunten om een mondelinge presentatie te houden.

Sectoren

In het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) worden leerlingen voorbereid op bepaalde sectoren in het beroepenveld, zoals techniek, zorg en welzijn, economie, ...

Sectorwerkstuk

Uitgebreide praktische opdracht waarbij meer dan één vak uit het profieldeel is betrokken. Het profielwerkstuk toetst vaardigheden in combinatie met kennis en inzicht. Hiernaast is het profielwerkstuk bedoeld om de samenhang en integratie van leerstofonderdelen binnen een profiel te bevorderen. In Vlaanderen vergelijkbaar met de geïntegreerde proef (gip).

Seminarie

Niet aan een bepaald vak toegewezen periode in het lessenrooster van leerlingen. De school kan het seminarie invullen met projectwerk rond een bepaald thema, vakoverschrijdend leren enz.

Zevensprong

Didactisch model voor lessen, taken en projecten, dat uit zeven stappen bestaat:

1. Leerdoelen en taakeisen expliciteren
2. Voorkennis activeren
3. Instructie
4. Ervaring opdoen met de taak
5. Het geleerde expliciteren
6. Op het geleerde reflecteren
7. Diagnose (toets)

De eerste drie stappen vormen de oriëntatiefase en de stappen 4 en 5 de verwerkingsfase. De stappen 6 en 7 zijn bedoeld om kennis te verankeren, opdat de leerling het later kan toepassen.